

Kotimaisesta yhteiskuntatieteellisestä julkaisemisesta ja monikielisyydestä

HENRI VOGT
INGA SAIKKONEN

Silmien alla on *Politiikan* uusien päätoimittajien ensimmäinen lehti. Lehden toimittamiseen ovat myös merkittävästi osallistuneet toimituspäällikkönä jatkava Miika Salo ja lehden uusi toimitussihteeri Elmo Kalvas. Haluamme kiittää väistynyttä toimitusta, päätoimittaja Katja Mäkistä ja toimitussihteeri Annu Perälää sekä Miika Saloa erinomaisesti tehdystä työstä. Heidän panoksensa on vielä tässä numerossa ollut keskeinen: varsinaisista artikkeleista kaksi (Puustinen ja Rantala; Ketola ym.) oli jo tämän edellisen toimituksen julkaistavaksi hyväksymiä ja myös kolmatta (Kannasto ym.) he olivat jo vahvasti työstäneet.

Tarkoituksenamme on jatkaa edeltäjiemme ansiokkaalla linjalla. *Politiikka* on korkeatasoinen, laaja-alainen yhteiskuntatieteellinen lehti, joka julkaisee kattavasti artikkeleita valtio-opin eri osa-alueilta. Se on siis empiirisesti ja metodologisesti moniarvoinen ja hyväksyy julkaisuun myös puhtaasti teoreettisia artikkeleita.

Rajanvetojakin kyllä teemme ja suositamme toisinaan toista julkaisukanavaa. Esimerkiksi kansainväliset teemat kuuluvat ilman muuta *Politiikan* alueeseen, mutta voi olla, että Suomessa kansainvälisen politiikan teoreettisemmat keskustelut luontevammin kuuluvat *Kosmopoliksen* tontille. *Hallinnontutkimus* puolestaan kattaa perinteisen yleisen valtio-opin kolmannen pylvään, hallintotieteen, kysymyksenasettelut, varsinkin mitä paikallisemmasta tasosta on kyse. Teemanumeroita ei tällä hetkellä ole suunnitteilla, mutta niitä toki voi ehdottaa. Käsikirjoitusten alku- ja sopivuusarvioinnissa hyödynnämme lehden uutta osaavaa toimituskuntaa, jossa on jäseniä kaikista valtio-oppia (*statskunskap*) opettavista laitoksista. Merkittävä kunnia lehden sisällöstä kuuluu myös kaikille vertaisarviointityöhön lähteville kollegoille. Arviointikäytännöt näyttävät toimivan *Politiikassa* kiitettävästi, aikatauluista kiinni pitäen.

Tarjontaa varsinkin A1-artikkeleiden suhteen näyttää olevan hyvin. Jo nyt olemme kuitenkin todenneet, että tarjotut käsikirjoitukset painottuvat vahvasti tekstimateriaalien laadulliseen analyysiin tai jopa historialliseen kuvaukseen ja varsin harvoin kvantitatiiviseen tutkimusotteeseen. Tämä on tietysti sikäli ymmärrettävää, että tekstimateriaalien ollessa suomeksi tai ruotsiksi tuntuu niiden ympärille rakennettu tekstikin luontevalta tuottaa tuolla samalla kielellä, kun taas numerot ovat itsessään jo tieteellistä universaalikieltä, englanniksi helposti taipuvaa. Toivoa kuitenkin sopii, että saisimme julkaistavaksi myös numeeriseen analyysiin pohjautuvaa materiaalia. Lyhyempiä katsausartikkeleita ja varsinkin kirja-arvosteluja näyttää sisään tulevan liian vähän. Niille siis on tarvetta.

Myös tämän numeron kolme vertaisarvioitua artikkelia käyttävät ansiokkaasti kvalitatiivisen analyysin eri muotoja. Mikko Puustinen ja Jukka Rantala analysoivat kouluopetuksen politisoitumista retoriikan tutkimuksen työkaluihin tukeutuen. Artikkelit käyttävät aineistonaan Helsingin Sanomien ja Yleisradion uutisartikkeleihin liittyneitä verkkokeskusteluja vuodelta 2021. Elisa Kannaston, Laura Paatelaisen ja Pekka Isotaluksen artikkeli sen sijaan on jo monimetodologinen hahmottaessaan poliittista viestintää sosiaalisessa mediassa. He jäsentävät

tämän viestinnän henkilökeskeisyyttä niin kvantitatiivisesti kuin kvalitatiivisestikin käyttäen aineistona poliittisten puolueiden ja niiden puheenjohtajien kampanjaviestintää Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa vuoden 2019 eduskuntavaalien yhteydessä. Johanna Ketola, Waltteri Immonen ja Henri Vogt perustavat analyysinsa EU:n ja kansallisen päätöksenteon vuorovaikutuksesta koronakriisissä viranhaltijahaastatteluihin kansallisten ja eurooppalaisten toimijoiden kanssa. Artikkelit analysoi jännitteitä omia etujaan ajaneiden jäsenmaiden ja yleiseurooppalaisia ratkaisuja etsineen Euroopan komission toiminnan välillä, tuoden myös esille kuinka jäsenmaat ovat oppineet toistensa käytännöistä.

Katsausartikkeleja on tässä numerossa kaksi. Samuel Lindholm, Tapio Litmanen ja Marko Hakanen käsittelevät korkeakoulujen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen mittaamisen haasteita. Artikkelit tuo esille erityisesti eri tieteenaloilla tapahtuvan YVV:n yhteismitallisen mittaamisen vaikeuden ja myös sen, että vuorovaikutustoiminta ei edelleenkään meritoi tutkijoita julkaisutoimintaan rinnastettavasti. Tuomas Forsbergin katsausartikkeli taas tarkastelee Suomen ulkopoliittikan tutkimusta EU-jäsenyyden jälkeisenä aikana ja erityisesti vuoden 2014 jälkeen. Forsberg peräänkuuluttaa lisää teoreettisesti kunnianhimoista ulkopoliittikan tutkimusta ja korostaa myös uusien menetelmällisten avausten tärkeyttä tutkimuksen monipuolistamisessa.

Tieteellisen julkaisemisen kielikysymys on viime aikoina taas ollut yhteiskunnallisen keskustelun keskiössä. Emme ehkä niinkään ole huolestuneita suomen (ja ruotsin?) kielen köyhtymisestä – kielessä tuotetaan enemmän uusia muotoja kuin koskaan ennen ja myös yhteiskuntatieteen kieltä käännetään suomeksi useampien toimijoiden kautta kuin aiemmin, sitä tehdään niin hallinnossa kuin ajatushautomoissa. Haluaisimme pikemminkin korostaa monikielisen julkaisemisen tärkeyttä nimenomaan yhteiskuntatieteen korkeatasoisuuden edesauttamisen kannalta. Paitsi että kieli antaa kyvyn ymmärtää tiettyä yhteiskunnallis-kulttuurista muodostelmaa erityisellä tavalla ja myös mahdollistaa parhaan mahdollisen viestinnän tuossa muodostelmassa, asioiden ajattelu eri kielillä tuo näkyväksi tai konkretisoi asioita, joita muuten emme näkisi tai ymmärtäisi yhtä syvällisesti. Monikielisinä näemme asioita moniulotteisemmin. Jos miettiikin historiallisesti johtavia yhteiskuntatieteilijöitä, hyvin merkittävä osuus heistä on ollut ihmisiä, jotka ovat lapsuudestaan saakka tottuneet toimimaan monen kielen kautta.

Miten sitten mittaamme tuota korkeatasoisuutta? Ehkä määritelmänä pitäisi olla tunne siitä, että kyseessä on ollut kirjoittajaltaan ainutkertainen, luova, systemaattinen panostus tärkeän tematiikan valaisemiseksi. Artikkelia ei ole kursittu kokoon vain sen takia, että jossain hämmöittäisi jokin vakitehtävä, laitokselle pitää saada julkaisupisteitä tai on sanottu hyvän artikkelin muodon olevan tietynlainen. Pyrimme *Politiikan* uusina päätoimittajina vaalimaan lehden roolia keskeisenä korkeatasoisen tieteellisen julkaisemisen kanavana.